

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTA KANCELEJA

Reģistrācijas Nr. 90000038578 • Pils laukums 3, Rīga, LV-1900

Tālrunis: +371 67 092 106 • E-pasts: info@president.lv

Aicinām skolēnus piedalīties Satversmes debašu cikla trešajā diskusijā “Kurš kontrolē dzīvi? Mākslīgais intelekts – privātums – brīvība”

Šogad svinam Latvijas Republikas pamatlikuma Satversmes pieņemšanas 100. gadadienu. Lai rosinātu izzināt un izprast Satversmi, Valsts prezidents Egils Levits aicina Latvijas jauniešus piedalīties debašu ciklā “#Satversme100: vērtības nākotnei”.

Satversmē iekļautās vienlīdz būtiskās un nākotnei nozīmīgās vērtības var reizēm konkurēt, tādējādi veidojot izvēles dilemmas. Debašu pirmais cikls, kurā Valsts prezidents kopā ar jauniešiem sprieda par vārda brīvības un cilvēka cieņas sadures jautājumiem, noritēja 15. februārī Rīgas pilī. Debašu otrajā ciklā “Zaļās nākotnes sapnis. Vai uz šodienas labklājības rēķina?” 5. aprīlī Daugavpilī tika meklētas atbildes uz jautājumiem, kādu izvēļu priekšā nonākam rūpēs par vidi un tiesībām dzīvot personīgā labklājībā.

Debašu trešais cikls “Kurš kontrolē dzīvi? Mākslīgais intelekts – privātums – brīvība” notiks 6. maijā plkst. 13.00 Vidzemes Augstskolā Valsts prezidenta Egila Levita darba vizītes Valmierā laikā. Tās vadīs aktieris Mārtiņš Meiers.

Valmierā aicināsim diskutēt par to, ko iegūstam un ko zaudējam līdz ar tehnoloģiju sniegtajām iespējām. Sociālie tīkli radījuši iespēju globālajai, demokrātiskajai sarunai. Ik mirkli izmantojam interneta vidi, lai sazinātos, iepirktos, mācītos, atpūstos, strādātu. Un tomēr – kad tehnoloģiju attīstība sekmē cilvēka brīvību un kad iegrožo? Kad tā padara drošāku un ērtāku ikdienu un kad pārkāpj mūsu privāto dzīvi un telpu, apdraud mūsu autonomiju? Vai informācijas daudzveidība un pieeja zināšanām nozīmē, ka spējam pieņemt lēmumus bez manipulācijas un mūsu brīvā griba nav apdraudēta? Vai mākslīgais intelekts jau šodien ietekmē mūsu lēmumus un vai neklūstam pārāk atkarīgi no tā?

Satversme aizsargā mūsu tiesības arī digitālajā pasaulē. Satversmes 96. pants paredz, ka ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību. Mēs vēlamies drošas tehnoloģijas, kas darbojas cilvēku labā. Mēs vēlamies izmantot to sniegtās iespējas, taču reizē nezaudēt mūsu tiesības uz privāto dzīvi un brīvo gribu arī digitālajā pasaulē. Kā realizēt šīs vērtības drošā un godīgā digitālajā telpā?

Vai varam būt pārliecināti, ka sejas atpazīšanas tehnoloģijas tiks izmantotas vien noziedznieku atrašanai, ne cilvēku kontrolei vai pat vajāšanai? Ja digitālajām tehnoloģijām jāveicina lielāka brīvība un neatkarība no valdošās varas, kāpēc autoritāro valstu vadītāji spēj izmantot šīs tehnoloģijas savā labā? Vai mēs kontrolējam digitālās tehnoloģijas vai varbūt tās kontrolē mūs? Kā tiek izmantoti personas dati un kas tiem var piekļūt? Cik bieži paši piemirstam, ka neesam anonīmi, un atklājam privātus faktus digitālajā vidē? Kā pārliecināt

tuvākos, ka viņi iekļuvuši troļļu provokāciju slazdos? Kā pašiem nekļūt par manipulācijas upuriem – nedz peļņas, nedz politikas vārdā?

Aicinām jauniešus līdz 29. aprīlim aprakstīt divus piemērus, kur konkrētās situācijās saskatāma dilemma – kad moderno tehnoloģiju attīstība sekmē un kad iegrožo indivīda brīvību. Apraksta garums – līdz vienai A4 lapai. Lūgums to **sūtīt uz e-pastu: info@eiropaskustiba.lv**.

Iesūtītie apraksti tiks izskatīti līdz 2. maijam, izvirzot sešus jauniešus 6. maija debatēm. Visi jaunieši, kuri būs iesūtījuši savus darbus, tiks aicināti skatīties diskusiju klātienē.

Debates būs skatāmas tiešraidē portālā LSM.lv, Valsts prezidenta kancelejas tīmekļvietnē www.president.lv un sociālo tīklu *Facebook*, *Twitter*, *YouTube* kontos.

Šo debašu mērķis ir veicināt jauniešu līdzdalību Latvijas nākotnes veidošanā, kas mudina formulēt savas domas, kā arī sarunāties un sadzirdēt citu viedokli par mums katram svarīgiem jautājumiem. Debates tiks ierakstītas, un to saturs tiks apkopots, lai veidotu mācību un izziņas materiālu.

Debašu ciklu organizē Valsts prezidenta kanceleja sadarbībā ar Vidzemes Augstskolu, biedrībām “Quo Tu domā?” un “Eiropas Kustība Latvijā”.

Rīgas debašu ieraksts skatāms saitē:

<https://www.youtube.com/watch?v=PfARFyN8ms>.

Daugavpils debašu ieraksts skatāms saitē: https://youtu.be/0I_cUupeTLw.

